

**JĄDRO CIEMNOŚCI
PODRÓŻĄ W GŁĄB
WŁASNEGO JA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Jądro ciemności podróżą w głąb własnego ja

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 180 minut

Cele. Uczeń:

- uczeń interpretuje teksty literackie i kulturowe;
- tworzy wypowiedzi argumentacyjne;
- przyjmuje postawę otwartości i tolerancji;
- formułuje własne opinie;
- porządkuje informacje, odtwarza je chronologicznie;
- odczytuje sensory dosłowne i metaforyczne;
- wskazuje i określa funkcje motywów biblijnych i mitologicznych.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z testami kultury;
- heureka;
- dyskusja;
- praca w grupach, zespołowa.

Środki dydaktyczne:

- Joseph Conrad, *Jądro ciemności*;
- *Czas Apokalipsy*, reż. Francis Coppola;
- Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Swobodne wypowiedzi uczniów, dzielenie się wrażeniami po przeczytaniu lektury.

Część właściwa:

Lekcja 1.

Uczniowie charakteryzują narratora i jego sposób snucia opowieści; określają okoliczności przedstawienia wspomnień.

Uczniowie analizują fragment tekstu – określają okoliczności wyruszenia w podróż, wskazują i określają funkcję nawiązań biblijnych i mitologicznych.

Pracując w grupach, uczniowie odtwarzają kolejne etapy podróży Marlowa, analizują postawę bohatera jego wobec nowych doświadczeń, śledzą sposób odczytywania rzeczywistości, jego stosunek do ludzi, odczytują treści symboliczne, analizują spotkanie z Kurtzem.

Na podstawie zgromadzonego materiału oceniają zachowanie bohatera, wskazują na zmiany, jakie zaszły w psychice postaci, zastanawiają się nad jego postawą wobec narzeczonej Kurtza.

Uczniowie wspólnie próbują odpowiedzieć na pytanie: jaką prawdę o sobie odkrył Marlow w czasie podróży na kontynent afrykański?

Lekcja 2.

Uczniowie odszukują w powieści sensy uniwersalne, porównują twórczo i problematykę *Jądra ciemności* i *Czasu Apokalipsy*, wskazują na swoiste cechy tekstów kultury, wskazują podobieństwa i różnice w zakresie problematyki, czasu i miejsca wydarzeń oraz warstwy językowej.

Część podsumowująca: Uczniowie prezentują wnioski, odnoszą się do własnych doświadczeń, zastanawiają się nad znaczeniem tytułów dzieł.

Komentarz metodyczny:

Temat powinien być zrealizowany w trakcie dwóch bloków po 90 minut: pierwszy – interpretacja tekstu literackiego (jako zadanie domowe uczniowie otrzymują polecenie obejrzenia filmu), drugi – porównanie dwóch tekstów kultury i sformułowanie wniosków. Jeśli istnieją odpowiednie warunki techniczne, projekcję filmu można zorganizować w szkole, np. dla kilku równoległych klas. Dla uczniów ze SPE warto przygotować dodatkowe materiały, np. wyjaśniające znaczenie nawiązań kulturowych czy zaznaczyć fragmenty do interpretacji. W czasie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się; ćwiczone są umiejętności przydatne na rynku pracy. W trakcie lekcji uczniowie odnoszą się do postaw tolerancji, akceptacji, otwartości, a więc umiejętności potrzebnych w życiu społecznym i na rynku pracy. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.